

Aan de voorzitter, leden en plv. leden van de
Vaste Commissie voor Volksgezondheid, Welzijn
en Sport van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Briefnummer

21-120552/AS/HBB

Den Haag

10 september 2021

Onderwerp

Afschaffen collectiviteitskorting

Telefoonnummer

070-3490412

E-Mail

stigter@vnoncw-mkb.nl

Geachte heer/mevrouw,

Bijgevoegd treft u de gezamenlijke inbreng van VNO-NCW, MKB-Nederland, AWWN, Adfiz en Verenigd Zorgcollectief aan voor het schriftelijk overleg wijziging van de Zorgverzekeringswet in verband met afschaffen van de collectiviteitskorting.

Samengevat zijn wij het zeer oneens met dit wetsvoorstel om de volgende redenen:

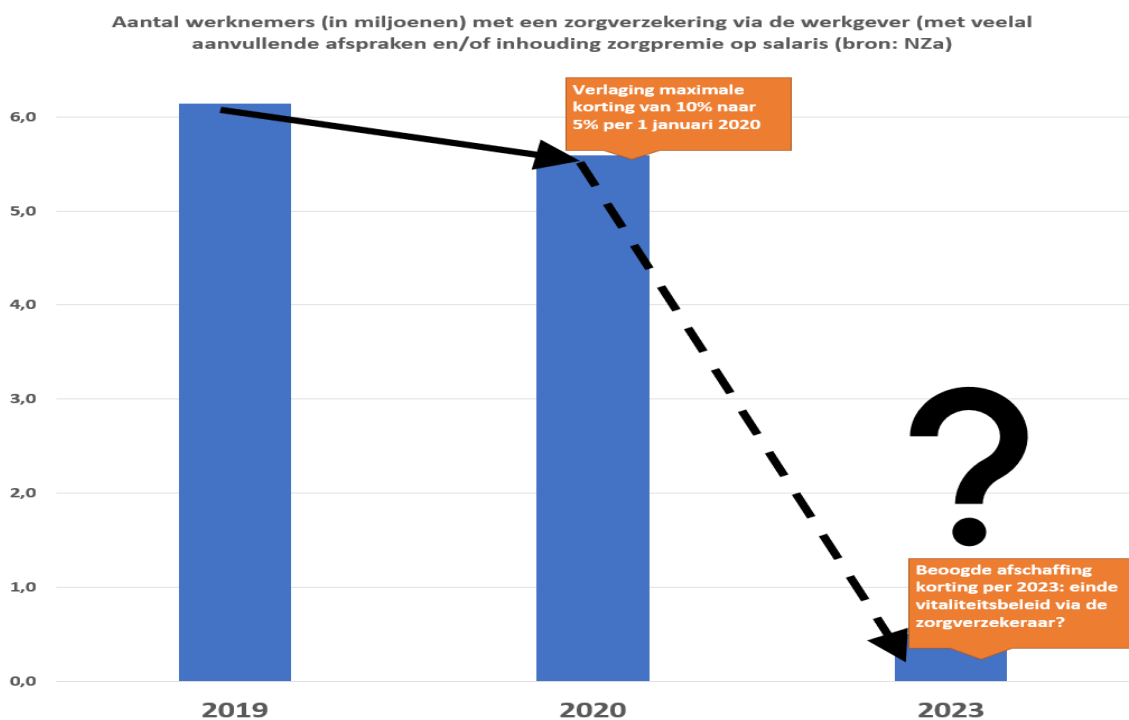
- Het wetsvoorstel ontnemt werkgevers de mogelijkheid tot inspraak over de zorg voor hun werknemers, waarmee een lagere premie voor alle verzekerden wordt gerealiseerd. Ook individueel verzekerden blijken voordeel te hebben bij de bestaande kortingsmogelijkheid bij collectiviteitsafspraken;
- Het wetsvoorstel is inconsistent kabinetsbeleid, omdat bestaand vitaliteitsbeleid voor honderdduizenden werknemers dreigt te vervallen. Dat kan op termijn leiden tot meer ziekteverzuim en arbeidsongeschiktheid en een lagere arbeidsdeelname;
- Het wetsvoorstel staat daarmee haaks op de brede beweging naar meer preventie en gezondheid in de gezondheidszorg;
- Het wetsvoorstel kan leiden tot meer wanbetalingen op de zorgpremie en tot financiële problemen bij werkenden;
- Het wetgevingsproces is ondeugdelijk: de maatregel is niet proportioneel gelet op de zeer korte evaluatietermijn en de positieve uitkomsten van de evaluatie.

Werkgevers zijn de belangrijkste financier van de Zorgverzekeringswet (19 miljard euro per jaar), terwijl werkend Nederland het minst gebruik maakt van de Zorgverzekeringswet. De maximale korting van maximaal 6 euro per maand op de nominale zorgpremie moet worden gezien in het licht van de bijdrage van werkend Nederland tot 460 euro per werkende *per maand*.

We vinden dat het huidige (demissionaire) kabinet oude schoenen weggooit, zonder dat er nieuwe schoenen zijn. Daarom bepleiten we dat het wetsvoorstel wordt ingetrokken of tenminste ingrijpend wordt aangepast, bijvoorbeeld door de mogelijkheid om de collectiviteitskorting te beperken tot o.m. branches en werkgevers die aanvullende afspraken maken.

Ten slotte lijkt ons een goed idee om dit wetsvoorstel te bespreken in de SZW-commissie, het liefst voorzien van een beoordeling door de ministers van SZW en Financiën (vanuit het perspectief van een gezonde beroepsbevolking en het voorkomen van financiële problemen).

Figuur 1 Wetsvoorstel betekent vermoedelijke einde van vitaliteitsbeleid van werkgevers via de zorgverzekeraar – met meer ziekteverzuim tot gevolg

In de bijlage worden onze bezwaren bij dit wetsvoorstel toegelicht.

Met vriendelijke groet,

Mw. G. Dolsma
Plv. directeur Beleid
VNO-NCW en MKB-Nederland

Toelichting

Wij zijn het oneens met dit wetsvoorstel om de volgende vijf redenen:

Ten *eerste* ontnemt het wetsvoorstel werkgevers de mogelijkheid tot inspraak over de gezondheidszorg voor hun werknemers (c.q. countervailing power jegens zorgverzekeraars). Werkgevers zijn tot dusverre wettelijk verplicht tot 340 euro per maand per werkende (of gezamenlijk 19 miljard euro per jaar) te betalen aan de Zorgverzekeringswet. Samen met de nominale zorgpremie betaalt werkend Nederland tot 460 euro per maand aan de financiering van de Zorgverzekeringswet. Ook **individueel verzekerden blijken voordeel te hebben** van de korting die in collectiviteitsafspraken worden afgesproken. Uit een analyse in opdracht van CZ naar de maatschappelijke kosten en baten van zorginhoudelijke afspraken blijkt dat iedere euro die wordt geïnvesteerd in een leefstijlprogramma ruim 1,4 keer rendeert in een periode van 5 jaar. Interessant is dat blijkt dat de investering óók waarde oplevert voor degenen die géén collectieve zorgverzekering afsluiten. Deze waarde ontstaat door de verlaging van de zorgkosten, die zich vertaalt in een lagere zorgpremie. Een relatief kleine korting kan dus een beweging op gang brengen, die voor alle verzekerden goed uitpakt.¹ Daarnaast blijkt dat collectief verzekerden in 2021 gemiddeld 36 euro meer premie op jaarbasis betalen dan individueel verzekerden (1.424 euro versus 1.460 euro per jaar). Ter vergelijking: in 2016 betaalden individueel verzekerden op jaarbasis gemiddeld nog 41 euro meer voor hun basisverzekering.²

Ten *tweede* is het wetsvoorstel **inconsistent kabinetsbeleid**, omdat het directe effect zal zijn dat bestaand vitaliteitsbeleid voor honderdduizenden werknemers komt te vervallen. Dat betekent **meer ziekteverzuim en arbeidsongeschiktheid** en staat haaks op het SZW-beleid van duurzame inzetbaarheid. Dat is geen fictief risico: direct ná de verlaging van de maximale korting van 10% naar 5% is het aantal werkenden dat de zorgverzekering via de werkgever heeft lopen al in één jaar tijd met 550.000 werkenden afgenomen (*zie figuur 1*). Wij verwachten dat als de mogelijkheid van korting op de nominale zorgpremie voor werknemers geheel komt te vervallen, veel werkgevers en branches uiteindelijk zullen stoppen met dit type beleid gericht op duurzame inzetbaarheid via de zorgverzekeraar.

Ten *derde* leidt het wetsvoorstel ertoe dat **beweging naar meer preventie en gezondheid in de zorg wordt ondergraven**. Terwijl dit notabene één van de hoofdthema's is uit de contourennota zorg van het ministerie van VWS en van recente gezaghebbende adviezen van de Raad voor Volksgezondheid en Samenleving, de SER en de WRR. In dit verband wijzen we ook graag op de brief van de maatschappelijke

¹ <https://www.cz.nl/-/media/zakelijk/rapport-maatschappelijke-waarde-van-collectiviteiten.pdf>

² Vektis Zorgthermometer 2021, <https://www.vektis.nl/uploads/Publicaties/Zorgthermometer/Zorgthermometer%20Verzekerden%20in%20Beeld%202021.pdf>

preventiecoalitie (onderwijs, gemeenten, sport, bedrijfsleven, wetenschap) aan de informateur, die daarom behoud van de korting bepleit:

“De huidige korting op de nominale zorgpremie van 5 procent blijft in stand, omdat deze korting dit type afspraken [gericht op vitaliteit van honderdduizenden werknemers] mogelijk maakt.”³

Ten **vierde** gaat het wetsvoorstel leiden tot meer **wanbetalingen van de zorgpremie**, omdat de zorgpremie in veel sectoren dan niet meer door de werkgever wordt ingehouden op het salaris en wordt afgedragen aan de verzekeraar. Dat kan ook leiden tot financiële problemen bij werkenden met een laag inkomen.

Tenslotte is het wetgevingsproces **ondeugdelijk**: de maatregel is niet proportioneel. Ondanks de zeer korte evaluatietermijn is een duidelijke marktontwikkeling zichtbaar met minder collectiviteiten en met meer inhoudelijke afspraken. Gelet op deze uitkomsten van de evaluatie, is het prematuur om nu de korting te schrappen.

Voor een uitgebreidere toelichting op deze punten verwijzen wij ook naar onze eerdere gezamenlijke reactie op de internetconsultatie van het wetsvoorstel (<https://www.vno-ncw.nl/brieven-en-commentaren/schrappen-korting-op-de-zorgpremie-dwarsboomt-de-beweging-naar-meer-vitaliteit>).

³ <https://www.ser.nl/nl/Publicaties/preventieakkoord-verbreden>